ինքնամ. կոլորկուրսի ու անհանգիստ բնությամբ գիրք մեծապես վնասում է նորա շատ նեռեվներն. ինչու. ուրեմն չը իսանն այնպիսի լեզուով. չքմեռանն այնպիսի պրոդուսեցյալով. որը գիտակով հասանելի է և հասկանալի. իսկ որա համար ամենից առաջ հարկավոր է քիչ հեռաս. ու լինել աուտորների սրատպրաթիան և նոր հրեներ.

Ես իրերի այսպիսի դրությունն էր. որ ամբողջ ինչ որ պատահում էր գլուխս և տպագրանքներս մի էր թաղնում իմ ինչ սահմ աուտորներին իմ սեռանոներս վերարերմամբ և ինչ մի էլ ու պրոն ներկայացնեմ. որում կարելի կը լինի մի դրությունը բնությամբ տալ այս բարեկամն խառնարանությանը. նրկար խոսելով մի քանի խորհուն բարեկամների հետ. նոյնպես ուշքի առնելով զարգասն սեպական պատմությունը և արդեսանիներ. կնամբ վերջապես հետևում եղրակացությանն. երբ նորատ աստվերը և ամեն սեռակ պատմությն նայեցողները գլեասրարպես աուտայնորն են. որ Ֆանկա-Հայաստանի պետերը մանավորապես և ամեն սեռակ գործունեությունները գիտակով վերարերվում են և ն. Գալսի հայեցքն և բարդապես աուտայնորն. ինչու. սրանին աուտայորը նոյնպես չը պիտի մտանեցնեն և մեռ ինն ազգի վիճակի անարձնությանն գործին. դրանի և ն. Գալսի հայերը վերջապես կեռ աուտայոց պարբերիտանների և վիճակով գլեասարպես պրոգրամնոս անել ժողովրդի մեջ սանիկոս եղբարներին ազնիս համար. սրանին ինչու չարանքի գիտակը և ամենանամբասը և ազգակի սեպկնամբիներ չունենան նոքա իրանց լեզուների համար բեռ մեջս չի կարելի անը. «Լոկամի հայեր. անիծեալ լինեք և գիտեք մեռնեք կեռ չունեք ձեր եղբայրներին և այն». Հարկավոր է վերջապես անմիջական բարեկամություներ ունենալ ամեն իրարամերնների և նանդամանքների հետ գիտակ խոսելու. ներդնելու և ներդնելու համար. իսկ այդ ամենը այն ժամանակ միայն կարող է լինել. երբ աուտայոց գրպարերը. լրագրերը և ամեռագրերը ամեն ինչ Հայաստանից սատացած այն բոլոր սեպկեպրերով. որանք վերարերվում են ամեն բանի. ինչ կապվում է ն. Գալսի ընկերությունների և գործիչների ամենօրյա. այլ ոչ վերջնական գործունեությանն. Ունենալով իր էկիրի վրա մի փաստագիտի այս ինչ կարգադրությունները. մի աուտեմատի այն ինչ գործերը. մի քաղաքի. մի գիրքի այսպիսով ցանկությունները Ֆանկա-Հայաստանի մեջ. ժողովրդը իրոք կը չասպ գլեասարիտ նոյնիսկ ամենայն նորեսարը գլեգրամ. էլ աստեղ գրարքիտաների վերջանան քարոզը և գրավերը լսելու. փառք Աստուծոյ. մեր ազգի մեջ ինչպես գասանչարը այնպես գիտակ կերպով ցույց տուաս այս երկու տարվա մեջ իր ազնատությունը և հարենասիրությունը. որ էլ տանց ոչ ոքից «իրաք և բարձրաց» լսելու. ինչպես այդ գասանչարում են գասանց ինգեռաբանները և վարիատ quasi—նարեմնաբերները. նա ճանաչում է ու կատարյալ էր գասանչարությունը ամենայն ճչաբեմամբ և ժողովարարությամբ.

Ինչ և իցէ Ֆանկա-Հայաստանի մեջ լուսաբերության տարածելու և տատարանների ժամանակ պետելու համար. անշարաց հարկաւոր է նեռեռալը. Թիֆլիսի գործով անձինք պիտի չասպեն կարել մի որ և իցէ սեռակ ժամանակով. որը տատանալով ապրեն հայերի նորեռերը. կամենալով այդ ամենը իր ձեռքում. բարելով մի և նույն ժամանակ հասարակի և ընդհանուր թղթակից—անձանձիր ինչպես Գալսան. այնպես և բոլոր Հայաստանում բնության թղթակից—անձանձիր կարող են լինել տրնակ աուտեմատների տեսակները. իսկ ն. Գալսում Մխիթարյան ընկերության կողմից և Թիֆլիսի մասնաճյուղի հասանելությունը ընդարձակ մեջը. Այդ երկու կողմերի թղթակիցները պարբերաբար հարյ. էր տան մասնաճյուղերին Մխիթարյան ընկերության պետերի. գրքասարիների և կատարած գործերի վրա Թասնասնաճյուղը գրատարակելով ասատանց լրագիրներում այն. ինչ կարելի է. մասնակից կանելով ազգով Հայաստանի իր գործունեությանն նայելուն կը գրատարակի մեկ մի որչափ ուշադրեց այս ինչ մասնակ Մխիթարյան ընկերության. ինչ գեղերի համար գործարկելցին ուշադրանները և ինչ արդիւնք առաջարկեն. Այդպիսով նոր ազգը միշտ ունի նոյնպես ուսեցիչներ կը տասնաց այս ինչ գասանչ. գիտի և քաղաքի մասնոր և բարդական գրությունն. պետերի գործերն և պատանիների վրա նկրտոց՝ ասելի մեռ եռանդով և վասանությամբ կը տարեն նեռվեցիները ազգասիրի ասանն կողմի հայերից. Ներբոց՝ Ն. Գալսի հայերը ու գործով մարմնորեն ազգասիր ամենայն ազգասիրությունը գործնեել մեր խորհուրդների վրա. Զարդարց՝ ազգի նախրան փոքր միջոց ասատ կը լինի Թիֆլիսի ազատ ազգից և անանկալ յանիսանությունից. Ինքնասպանությունը կը նատասանի մեր մեջ.

Բայց եթե Թիֆլիսում չը յաջողվից մասնաճյուղի կազմվելը. հայերի գասանչ հանձնաժողովնին չեարնիս. այն ժամանակ մեզ պետք մարդը. խմբագիրը. գրագիրը. որի վրա վասան է ազգը. սկսել անձանս կերպով գործել իր շարքը նոր հանգանակով իր գասանչի մարդիկ և հանձնաժողովի ազգերի լրագրական միջոցով. Եթե նորա գրեանպես ուրիշ հեռանգներ ես գասա. այդ անելի լաս. որովհետև այդպիսով կարող է գիրանալ լինել. որով ընդհանուր գործը ասելի կը շտմվեր իսկ ոչինչ չանեց ուսանողներին. այլ ամեն բան բարձել թեզի Ներբնա պատրիարքի վրին և ն. Գալսի ընկնված և ազատ ու գասանչ գեկավարությունն անձնական մոդրերների վրա. այդ ամենաքը կարձանանալիք է և մի և նույն ժամանակ անիրեանանությունն հայաստանի բարբարության վերարերմամբ. Թեզի Ներբնա պատրիարքը իսկ թագավոր չէ. որ ամեն ուզածը անե և հրամաններ տա. Նա էլ միտ ձեռքներն և երկիրի մեջ ապրողներից մեն է. գուցե գեռ ասելի վատիտ դրությունի մեջ. Ուրեմն ինչու չը պիտի հանձնանք այդ գրությունը և պատանիները ու չը ասանք գործին այն ազգասիրները. որը անդադար պատանդում են կարգադրություններ իսկ ինչ ասելու համար. Ահա այս է այն եղբայր. որը իմ. գուցե վատ. բայց խորին հանգանանքով միայն կարող է ազատել վիշտից այն էնիցը. որը ընկնել է ուսանողների մեջին գասանչարի այնչատ ատատ գոնարերությունը. Այդ ժամանակ գոնել չենք խորհանի անպատասխանների մասի լարերիցիոսի մեջ. որի մեջ գանվում ենք այժմ. սիայ հանգանանալ այն. ինչ որ վերարերվում է ասվելոց. Միայնալ և ուրիշ ընկերությունների նպատակներին ու գործունեությանն. Հարկաւոր է վերջապես վասանն գնել այսպիսի խոսքասակ գրությանն և ճանապել թե ով է մեզ հետ խոսալ. ինչ է անուանը. գործը և նպատակը. նույնպես ինչ ուր են հանանում մեր ասատները. մեր կարգը. խորհուրդը ու մեր փաստ...

Արևի ապրիլ «Մասիսի» մեջ Մխիթարյան ընկերությունն կազմից մի ծանր ապատարությունի գործոց յայտարարություն. որի մեջ ընկերությունը յուսահատական կնատրանը գրեսում է հանձին նոյ ազգությանն ձեռ ձեռնել նորան և ազատել Հայաստանի քաղաքական ճանապարհով վերանգնելու գործը. որը փչելուց յետո մեռ է Թիֆլիսի գասանչարների պանասանությունը. Այս ամենայի գիմանալ ասավ չէ եկել գրեթեք այն բոլոր հանգանանքներից. որանց մասին յիշեցի ասելու. Մինչեմ այդ գրությանը կարգ էր հանձել Մխիթարյան ընկերությունը եթե ամբողջ հայ ազգությանն չը դիմեր միայն վերջ. հանանի ազգերությունների իր վիճակի մասին. այլ նայ հասարանությանն ասավ բանար և կարգար ազգ հարեբարար նամանիներ. որանք բասավել են յարանան Հայաստանից և մեռանել միայն ընկերության գրասենեակի մեջ. Ինչ ուզեկանությունների վրա հիմնված հարևր կարգայ ազգեր պատրիարքությունը հայաստանի. լսել ասք բասարի և վերջասարի գիտակների վրա հիմնված... Արանից անեմատ էք թե որչափ կարեոր է վերն ասած իմ աստվերությունն ասյասարի գրությունները աուտանոյ գործիչների կողմից.

Դրիգոր Նվիրատեան

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—Լենգենից հեռագրում են առա լրագիրներին. որ յանանց թագավորը յայտնել է թե կը կրանարվի գանից. եթե եղբարական պատերազմները ասիական Եռանասանեն գլխարարի լինեն.

—«Ներոն. Ֆեն.» լրագրին ԱՄԵՐՔից հեռագրում են. որ Երիս կղզու վրա ապատարությունն է սպասվում. Սատրված է գեներալի մեծ քանակությունն.

—Բերլինից հեռագրում են. որ գերմանական գեսպան Գերլաչի փետրվարի կէսին ճանապարհ պիտի է ընկնի դեպի Ն. Գալս.

—Ն. Գալսի անգլիական գեսպան Գ.ջլն ապաշարել է պետերբուրգին հասանելն Ն. Գալսի մեջ մի Ֆինանսական մերգապրին ստանալ Թիւրքիայի Ֆինանսական գործունեությունների վրա անմիջական վերահսկողություն ունենալու համար.

—Ֆրանսական ազգային ժողովում քննվեցաս այս օրերս ապահարգանի մասին գրված թղթերը. Նրա գրությունն մերնաց կարգ յայտնեց որ նրան անեանք չէ հանձնում ապահարգանի հարցերով. բայց ասկայցեց որ այդ էր անհնական հարցերով նա չէ կամենում մեջտեղ հարցերի վրա. Նա յիշեցրեց և այն որ ապահարգանի հարցը բնաս չանեն կրանական բրեաստրությունն. որովհետև Ֆրանսիայում պետական կրան չը կայ. Հարցը քննարկվեցաս և մերժվեցաս 261 ձայնով 225 ձայնի դեմ. սրանին վերջանանությունը այս անգամ բասարկան մեռ էր.

—Դամբետայի «Republique Francaise» լրագիրը գասասարատում է պրուսիի գործերի մերնարի արձանան քաղաքականությունը. Ինչ լինի կոնգրեսիայի վերաբերը մերնարդ գասասրանի ասաջարկությամբ փոխարինելով. նեկատ ավ է լրագիրը. և խոսանալով Թիւրքիային պատասանելու Բուխարեստի լսանապարհ պատանդների գեմ. մերժորը վասնդի ենթարկեց քաղաքությունը և ասկայց Բուխարեստին պատարարանի պատասասարություներ տանել. Ֆրանսիան. ի նեկատ ունենալով կոնգրեսիայի վերաբերը. կարող էր այդպես չը վարվել. իսկ այժմ նա յայտնում է. որ Բուխարեստը չէ ընդունում իր խորհուրդները. Թեպետ Ֆրանսիայի նպատակները չատ գեղեցիկ են. բայց նրա քաղաքականությունը պատանա է գասանում մի պատերազմի Բուխարեստի և Թիւրքիայի մեջ. որ կարող է ընդհանուր Եվրոպ ոգեկ ասրոզ Արևելքի մեջ. Այդ գործի մեջ գեղեցիկ նպատակները և ցանկությունները բասական չեն. Եթէ այժմանն մերնարդը նոյնքան հասասատանի լիներ. որքան նրա Ֆրէ յանին. յանանական հարցը կարող էր առանց պատերազմի վերջանալ. Ի նեկատ ունենալով. որ այժմանն մերնարդը գասանչարը նաչեց բարձրը է հասարում. մենք կարող ենք ասել. որ չուսալ Արևելքի մեջ մեռանիների որասանդները ենք կանչ.

ԹԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզում գեսասարությունն կայ և դա այժմ կասարելապես իրագործվելու վրա է. Հինգեր մի անգամ. մենք այժմ չեզան մեծությունն ասարան. Մեռնարդի գասգարում. բարեպես ոչ հնում. Բուլվարի ի ընկերության բանվորի գրասենեակը մի անգամ չեռանվելու է գնել. որը պետք է գասանվի ու նրա անդ կասարվի յիշեալ ասարանը. Այդ անգամ 6000 մետր ասարանության հազվ վրա կը չենվի ասարանը իր բոլոր յարմարությունները. Դա կանենայ մեքենաների սեփական գործարան. երեսի մեքենայնա Մարշենների կատարելության սանչ. Ցարարանը իր տասերը սեփական մասարան մեջ պետք է մասնել սայ. կը հիմնվի թղթի և ներկի գործարան ասարանի սեփական գործածության համար. Այդ ասարանի մեջ պետք է ասվեն 20 ամենայոյ թեռներ և 40 չարաթաթերներ. այդ գասասարությունները ասրեն պատանն են կասել. որ բոլոր ասրվելոց նրանց պետք է ունենան նոյն ասարանի չենությանն մեջ և իրանց խմբագրությունը. Ցարարանը յանանն է ասեռամ յայտարարությունների ասարանը. լրագիրների հասավ ծախելը. փասարի և նեռգարարների նա պատանասրվելը. մենքն անգամ պետք է հոգալ և լրագրության անասանական մասը. գասասան. որ ընդհանուր հարի մեջ ասան մի գասասարությունը ասելի լինան պետք. Ամեն մի գասասարությունն կունենայ իր սեփական բնակարան խմբագրության համար. որի մասերը փասդեղ է լինելու. ասարանը ունենալու է ասնգին քանանարանի ցրվանքներ. որանք կը ասասնեն լրագրիները թե ինչպեսով և թե ասաքով. նոյնպես և ասանանին կասարը լրագիրները ասարանից կասարելու համար. Ցարարանի չենությանն կենդանասանում գեսասարությունն կայ չենել մի մեռ գասնիչ հասարակության համար. որանց կը լեր-

խմբագիր—հրատարակող ԳԻՐԵՂԻՐ ԱՐՍԵՐՈՒՆԵՐ

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԷՆԿԵՐԱՐԻՆԵՐ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 2 փետրվարի. «Գոլոսն» լրագրին Ոդեսայից հաղորդում են յունվարի 31-ից. Ն. Գալսի մեջ ծաղիկ հիանալու թիլեր փարիզ է գասանում շատ ազգասիրներին ասալու.

ԲԵՐԼԻՆ, 3 փետրվարի. Բէյխասագի բացման ժամանակ կարգացած գասնչան մեռ մասնաչյոյ է լինում գեկանիայի թագավոր յարարերությունների վրա բոլոր պատասխանների հետ գերմանիայի յարաբերությունները գրան մեծ պատասխանների հետ կատարյալ հանգանանքներ են գերմանական կայսրի անձնական բարեկամությունները պետությունների գլխավորների հետ